

Gimžaugras Silvestras

ANT NAUJU METU

LIETUVAI DOVANIALE.

(Galc: Breitkopf, Leipzig)

1879 metu.

204662/17786

Lietuvos.

Pagyrimas isz svetimos szales isz dainotas.

Tinai, tinai labai toli
Matau asziei sava broli:
Ti Lietuva mano brungi,
Mylu asziei tu padungi!
Nier' ti kałnu tokia varda,
Ku diebesius nosi arda . . .
Ir Volteru, Zan Zak Russu *),
Nie pagymdie szalis musu!
Nier . . . nie buwa ti Vulkonu **),
Smarkios plegos kitu szonu,
Kurie vemja dumus, ugnj,
Ir trauk visku i bedugni,

*) Volteras ir Zan Zak Russas du Proncuzu mokitu bedieviu vyru, katuodu savo bedieviszkais rasztais buvo intraukusiu Proncuzia dydielin krauja izgoziman.

**) Vulkonais vadinas ugnies kałnai.

Nor's Auksztuti vadın raszta,
Vidutinis tinai kraszta:
Nie ti ziama, niei pakialta —
Vis su mastu yr' invełta.
Ti twinstunczia niera Nilaus *),
Nier ir veisles krokodilaus.
Nor's ti duona beralinie,
Bet gardiasne nieg' kvietinie.
Niepavydim diel kaimina
Ananosu, uogu-vina;
E diel musu jau tievines
Gan Ziemjuogies ir melinies.
Kas man isz tu ananosu,
Kad reik zuti prakaitosu!
Ti pazystu zmoniu tułę,
Vietoj vina giaria sułę;
O koks alus ir midutis —
Rastum giertu ir Kieistutis **)!
Kuł asz klistu! — juk tas łajkas
Tiktai aluł giere sveikas,
Arba miduł tū Kauniszki —
Tuokart buta bļeiviaus biszki!
Zmonies kraszta Pyramydu ***)!

*) Nilus, Ejiptu upe, katra patvindama kasmet azupila visa kraszta, ir nūta paein javu uzdierejimas.

**) Kieistutis Lietuvos garsus karalus.

***) Pyramydu kraszta vadinas Ejiptas, kur pirmiaus buvo iszrasta diekinie (arielka).

Kad pramani jus mums midū,
E diektinies kad nie rodi —
Butu skalsiaus ir aruody!
Musu szalis prigymtinie
Ir' visami vidutinie:
Ti ir karsztis kur mestiasnis!
Ti ir oras kur sveikiasnis!
O kok's vėju ti ramumas! —
Nier ti tokiu kaip samumas *),
Katro vienas paputimas
Asti zmogui numyrimas! —
Tierpu miszku ir gyrelu
Piłna sodziu, vienkiemelu;
O kas upē, kas kielalis —
Szvintas Jonas, ar kryzialis. —
Kur Niamunas tiłoms irias,
Ti ir zmonies tiłu gyrias;
Buk ir krasztui nuo letibes
Lietos vardas isz senibes,
Teip Mikućkis sumprotava,
Bet tam daikty apsigava.
Tinai Kiezniaus**) pasekieja
Niek's niekumet nie regieja:

*) Sañuñmas Aprikos vejas.

**) Kiezniaus nietikielu Ekonomistais vadintu gałva. Tie nietikielei mokyno penieti nieturtelus numyrelu kunais. Daugumas isz tu Ekonomistu tievu savo numyrusiui kaileis avejo.

Ti nie buwa pilezopu,
Ką giedyno tik Europu.
Vaikai tievus vis myłeja,
Su ju kaileis nie aveja:
Turim krasztu mes dievistu
Niera tinai Nihilistu *),
Kitu krasstu gyvintojei
Dydi turtu vaikitojei:
O ti zmogui to pakunka,
Ką sutiekjia Dieva runka.
Kitur tievai diel vaikialu
Trokszta ļaikszties ir zvaigzdialu;
Tinai tik tur dziauksmų dydi
Pas ałtorių juos uzvydi. —
Ti da aria ragais jautis,
Bet to buda reiktu lautis!
Ti isz arkla patis minta,
Ir da kitus tunkiei linta.
Nie kasiklems tinai vieta,
Ir tū druskų perka Lieta **);
Nier tvaskunceziu brunguminu,
Vis tai gauna nuo kaiminu.
Viļna, linas reda szalī,
Ir parduoti da ju gali;

*) Nihilistai (niektikieji) prieszai ałtoriaus ir karalu sosta, nor tikiejima ir ziamiszkas vyresnibes iszgriauti.

**) Toj vietoj Lietuva pavadinta Lietu.

Aukamergies *) garsus linas,
Greit vartiałgos jo kabinas.
Tinai miszkai da prakylni,
Paukszcziu, uogu, gribu pilni.
Petrapilis ti veziauna **),
E Berlinas łaszyniauna. —
Kiti gyrias su narsibi,
Ir mes turim tą galibę;
Tik atminkim tievus sava,
Kaip tai prieszus jie szukava!
Ti ir kaļba savo'tiszka
Isz senibes lietuviszka:
Priesz tą kaļbų nier graziasnes,
Apskrytiasnes ir piłniasnes. —
Kiti gyrias pilezopais:
Ir Omeras ***) ir Ezopais;
Ir mes turim Donaleitį †),
Tiktai asam mazai skaiti. —

*) Aukamergie kitaip Vižkamergie.

**) Isz Lietuvos czeru gyvus vezius vezia Petrapilin.

***) Omeras ir Ezopas du mokytu senoves vyru.

†) Kristionas Donaleitis Lietuviu rasztinikas 1780 metuosi myris. Parasze nuoseklas dainas vardu: „Kiaturi Metai“; teip tos dainos grazus daiktas, kad Vokieczei savo kaļboñ iszvertė.

Puniszkienams ape Margieru.

Pasakaitė, ar tu zynat —
Kieno murus czenai mynat?
Ludnas dienas tu griuwesiu,
Jegu norit, paminiesiu. —
Czenai, Czenai anu metu,
Dar ļaikūsi Vaidelatu *),
Garsi Puniospilis buwa,
Bet ar zynat kaip prazuwa?
Dar uz gałvos Giediemyna **),
Kur's vyresnio nie pazyna,
Stiprus Margier's su daugibi
Czenai kryta uz lūsibj.
Suzaibavus Prussu szoni,
Kyła audra ***) niemałoni,
Ir uzvyda Puniszkienai,
Kad jau szvaistas Malburgienai †).
Zvyngie Zyrgai, szunēs staugie,
Vislab tartum pil̄ smaugie;

*) Vaidelatais vadynos Lietuviu stabmeldziu (pagonu dar) kunigai. Margiers Puniospiles vadas.

**) Giediemynas karalus Lietuviszkos karalistes.

***) Audra = vydras.

†) Malburgienais cze Vokieczei pavadynti yra.

Kaip tos vapsvas pilin linda,
 Sausoj' griuva, upej skynda.
 Margiers stiprus su szeiminu
 Myriu^{*)} seja tarp kaiminu;
 Ir Vokieczei tik kvepava
 Atkierszimu prieszui sava.

Nu! nu! (mustie <sup>**) kai paimsme,
 Gyviems kaili jems nuimsme;
 Niebus szkieru <sup>***) su galvijais —
 Apkriksztisme kałavijais†).
 „Duodtē ††), vyrai, duodtē gara!
 Szaukie Meistra †††) vidui bara.“</sup></sup>

Nor's jo baras praratiejis,
 Tiecziaus stovi uzkietiejis.
 Ir Margierui szyrdis ano
 Tik tu[‡] vienę vis kałano:
 Un dievajcziu atsidiedams,
 Muszk Vokieczius kaip galedams.
 Kai inirsta abi szalis,
 Tuokart tułas vienagalnis,
 Ir Atłajdai tuokart sunku
 Dél niełajsvia paduot' runku.

^{*)} Myrius = nušyrimas.

^{**) Mustytu = mysliti.}

^{***)} Szkierai = kaprys lankiszakai (*caprice*).

^{†)} Kałavijas = lankiszakai miecz.

^{††)} Duodte = gejdziu kad duo tumet, dno kit.

^{†††)} Meistra Vokiecziu vadus.

Ilgū ļajkū smarkiei skynies,
Vieni linda, kiti gynies;
Skudrus szarvai^{*)} jau atbuka,
Bet dar pilei Margier's truka.
Plisza szyrdy Malburgienai,
Kad teip grumes Puniszkiens,
Ir apjaki isz rustibes
Dasiļajdie tos piktibes:
Nu jau! (mustie) Dydis Meistra
Nier priesz ugnī kita vaistra^{**)!}!
Tiktais gaisras gal padieti
Punios pilī apgaļeti!
Kū pamustie tuo iszpildie.
Tiecziaus ugniu tik suszildie:
Gaisras^{***)} nieka niegielawa,
Puniszkiens dare sawa.
Alai^{†)} daiktui gałas esti,
Liepe Margier's gynklū mesti:
Musztis, gyntis jau pakāka
Ir iszstrukti niera taka.
Vidui liepsna trobas rija,
Aplink prieszas nie kirmija:
Su aburdoms^{‡‡)} sienas ardie,

^{*)} Skudrus szarvai = ostra broń.

^{**) Vaistras = gydikłas = lekarstwo.}

^{***)} Gaisras = pozar; negielawa = niemaczija (szłoveniszka).

^{†)} Alai daiktui = kiekvienañ daiktui.

^{‡‡)} Aburdos = instrumentai.

Ir isz szyrdies Ziames skardie.
Gałas! gałas! . . . Margier's mustie
Jau priesz vejų nie uzpustie,
Ir suszaukis zmonis sava
Jems niełajmī *) apdiejava.
Nieka anis niebijoja,
Tik ta muśstis **) parsekioja,
Kuę niełajsven jem's pasduoti
Ar nie giariaus sūliepsnoti? —
Apdiejavis Margier's lajmī,
Ir atmetis myriaus bajmī,
Veidy visu tai iszskaitis,
Szaukie runkas atsiraitis,
Swiestiein ugnin labuę sawa,
Ir pats turtus tuo aukava ***);
Kiekvien's niaszie kuę tureja,
Aukuł †) szwintuą ugniei dieja.
Noriei vislab ugnin svaidie,
Ugnis dumais Dungun lajdie,
Ir dievaicziei diebiesiosi —
Dziaugies tartum smilkiłuosi ‡‡).
Kai jau turtai supleszkieja,

*) Nielajme = nieszczestis (szłoveniszka).

**) Mustis = mislis.

***) Aukauti = apieruć dieti.

†) Auka = apiera.

‡‡) Smilkiłai = (thus) kadzidło.

Pavyriku *) patis eja,
Guldie galvas un sienoja,
E tas Margier's jems kapoja,
Ir lemenis nukyrstuju
Swaidie ugnin tuo greituju.
Nie tik vyrai, bet ir paczias
Ir tas kirvia łaukie staczias;
Ir vaikialei mazutialei
Liepsnon skrida kaip ziedialei;
Tievai patis runkams sawa
Gyvus ugniei juos aukava.
Un dvi vietas kirwiei kyrta . . .
Kaip bastucziei **) gałvas virta . . .
Kraujeis Punie jau patvina!
E Vokiecziei dar nie zyna. —
Tierpu skubu, tierp linktiniu ***),
Kryta gałvas paskutiniu,
Punios sienas dikas tapa,
Dydi tiła kaip un kapa! —
Nie zynodam's, kas ti diejos,
Labai prieszas tam stiebejos,
Ir kad Zynie greicziaus gauti
Liepe piles vartus griauti.

*) Pavyriku = po eiloms; vienas paskui kita.

**) Bastucziei = kopustai (szłoveniszka).

***) Linktinies = kai vienas kita rupenas iszlankti (inlinkti) aplinkti.

Jau ir vartai atsivere
Bet dar Margier's jems susziere:
Kol nutirpa runka ano,
Daug Vokiecziu numyrszdiaño.
Kai to darba atsidure,
Paczios slaptan tuo nukurre,
Irjei myrių dovanojis,
Szoka liepsnon, vis nustojis. —
Teip stukstuncziu dvilka kryta
Musu brolu, kumpa szita,
Ir tik sargai Punios vada
Sau isztrukti norų rada. —
Tas paveikslas narsinguma,
Ugnies, krauja ir bajsuma
Ir Vokiecziu visų minę
Pajudyno giełazini.

Tas atsitikimas, apskiebtas toj dajnoje, yra tikras, nepramanitas, bet iszimtas isz Senoves Lietuviszku nusidavimu arba istorijos. Garsus Punios kunigaikszcis ir vadas Margieras gyveno ir krytosu savaiseis Puniskienais, vieszpataujañt Lietu viszkañ karalui Giedeminui. Narsus Giedeminas, Polocka, Minska, Vitepska, Vladymir Volinska, Kijava ir Czernihova apgalejis, visas tas Szlovenu Ziames su Lietuvu suvienijo, ir stiprėi jes gyne nuo Mongolu (Tutoriu) smarkuña. Mongolu bai-saus junga Lietuviszka karaliste ir paragauti ne

paragavo. Tas pats Giedeminas ir Vilniaus musu yra uzdienojas 1322 metūsi. Vilniaus vardas paejna nū Vilnios upeles inplaukianczios Niarin, paskui praminton Vilia.

Vargo Daina.

Kryntte gailas aszarałes
Un atszałusias ziamełes!
Meñuo jautrus tiktais szluosta.
Akiu rasų man nuo blosta!
Žmoniu szyrdis łustas łada —
Kas kur bindrą vargy rada?
Diel aszaru niełajmingu
Niera runku małoningu.
Priesz aszaras, kaip priesz mara,
Bindru duris uzsidara.
Kryntte gailas aszarałes
Un atszałusias ziamełes! —
Kai pienautas łupas buwa
Patis bindrai manis kluwa; —
Kaip kruvinas — tik pamatie,
Tuokart visi atsikratie.
Nakties tiła, isz to kłana,

Klausai, praszau, sniupsu mana!
Zmoniu veidai apsiblindi —
Man tik dangui zvaigzdies spindi,
gałas.

Jaunistej niesiviłtaj myrusiam ant kapo paraszas.

Kaip to giekale *) vos tik suzydau,
Giltinies dalgie manę nukyrta,
Asz save amziaus ir nie uzvydau —
Vałandu vienu jis man apvirta.
Dar mano mustes skrajdie uz juru,
O cze jau kiłpa man pastatita:
Giltinies buta smarkios uz duru,
Ir man jau dalgie tiłoms pustita.

Daina baigiunt metus.

Nauj metai, jau durisu,
Dievas zyna, kę mum's zada,
Niet pagajla man akisu —
Tartum peilę szyrdin beda!
Gal nie vienu jau isz musu
Prisłegs szalta ziemitiale?

*) Giekale = Ziedialis (kwiatuszek).

Dievas zyna kokia jusu,
Nauj metai, dovaniale? —

Ar mums niaszat ļaikų ļabų —
Dziauksmo piłnu daug dienialu?

Arba rastum ruosziat grabų?

— Juodų kryzių unt kapelu?

Diena dienoñ vis mus traukia,

Kaip vadovas tų zabalij *),

Ir prajaust kas musu ļaukia

Szyrdis niekaip nie begali. —

Erelis ir Saulė

(isz Proncuzu lieziuvia iszvertimas).

Vaikai nie sakykit kaip tułas tai klista:

Manis menka Zmogaus Dievas nie pazysta,

Asz ligiei kaip niekis sutwerimi Ano,

Argi Jam akisu tas menkumas mano? —

Erelis nuo kaļno sauły, prakaļbejo:

,, Kañ ziemiaus nuo kaļnu pievams je zybejo?

Kañ spinduleis savo ir zoły, pasiekie?

— E bałasu kiarpiu ir tu nie paniekie? — “

*) Zabalis = akłas.

Kad paukszciu karalui burnų uzdaryti
Saule ryzies anų pri savis praszyti:
Dar diebesius pauksztis Sparnais sava kirpa,
E jau jo akisu tie kalnai sutirpa,
Susligyna vislab, vairibes pragajsza . . .
O dabar jau saule pauksztę pirsztais kaisza:
„Veizdiek puikus pauksztį ir buk jau gudresnis:
Ar załe arkałnas tau dabar auksztiasnis?
Nie dydzia niei maza nier akisu saules,
Jei krysłas yr' ligus su skrati pasaules;
Tie daiktai, kaip regi akimis eze sava,
Gyvastvų ir szviesų nuo manis jie gava.
Man kiedrai *) auksztieji ir zołe lingoja;
Ti skrudieły szyldau — vis manęp kvepoja;
Ti aszaras nakties nuo ziames nuszluostau;
Ti spinduleis sava gielu **) kvapus uostau! “
Tieip ir Vieszpatz Dievas isz dangaus auksztibes
Vislab ligiei mata be jokios vairibes.
Gārbinte***), vaikialei, tū akį Aukszeziausia,
Kuri nie aplinkia ir krysła maziausia! —

*) Kiedrai toki medzai.

**) Giełes = *flores*, ziedai, kwiaty. Gielu gimłankis daug. skaitlaus (*genitivus plur.*) = ziedu, *florum*.

***) Garbinte = *optativus* gejdziu kad garbintumet, garbinkit.

Truputis ape Lietuvos kryksztu.

Lietuviszko karalaus Algierdo Sunus Jagaillus, po tievo galvai, 1386 m. patsai subroleis ir gyminieteis apsikryksztynes, ir savo tievinj Lietuvu pri S. Krykszta privede. Tas pats Jagaillus apsigobes (pajemes už paczia) su Lenku karaleni Jedvigi Lenkuosne uzkureis nuvejo, o Lietuvoj Sunus Kieistuezia Vitauta karalavo. Bekryksztijant Lietuvos zmonis, Jagaillus su brolu Vitautu patiodu, kaipo kokiui apasztoliu, vaikszcziodañu su kunigais Kristaus moksla zmoniemis apsakiniejo. Sako, buk tai Jagaillus ir małda Tievie musu lietuviszkai iszvertes. Azu Vitautos gałvos Lietuviszka karaliste tokias płaczias ribas (sienas, gałus) turejo, kaip niekad dar. Vitautos dulkies ilsis Vilniaus katedroje.

Rauda.

Ape Motiejų Ziemaicziu Viskupų, 1874 m. myrusi.

Palauk sapełka, palauk dainuoti:
Stovi ties tavim' taure karciaus;
Preja tau ļaikas jau apraudouti
Tievų Motiejų musu mielausi.
Ziemaicziu saule jau jau uzgisa,
Tumsibe baisi mus apskabina!
Neber Motiejaus, nebera visa —
Aszaroms gajloṁs szalis patwina!
Rauda varguolei, niet nusimini,
Rauda pristigi *) sava globeja,
Buczioja kartę jau paskutini
Malonias runkas, ka juos penieja.
Pajeme Dievas vienaiti spundų
Nuo tu varguolu, nuo tu naszļajecziu;
Ak, karcią, karcią tur jie valundų
Ir su jeis visa Szalis Ziemaicziu!
Rauda ir avis liki be vada —
Giadulu **) ļaikas sunkiaus myrima!
Kuoṁ anas, Dievie, tau prasirada ***)
Sułauki tokia atsitikima?

*) Pristigi = pritruki, nustojie.

**) Giadulu ļaikas = Zeļabos metas.

***) Prasirada = nusidiejo.

Jis kiatwirtaini *) amziaus jas ganie,
Ir gi ganidams blosta ne dieja:
Twirtina, mokie kaip tik primanie,
Dwasiszku duonu tapradz penieja.
Isai erszkiacziu takais kielaudams
Per tą pasauli, del aviu sava
Sedams doribę, e piktą raudams,
Atilsia suvis neberagava.
Ne tiktai rauda Jo katalikai
Paskui Jo grabų miniems sekdam; i
Bet ir Zidialei nėturtinikai —
Ir tie Jি lidi gailei verkdami.
Isai gyvena del visu łaba,
Ir tik Jis vienas Kauni Zynoja,
Kursai isz Juđu nuo szalezia draba,
Arba jau badas katru apstoja.
Rauda Motiejaus: jauni, senialei,
Kiekviens lieziuvis ir paszaukimas;
Rauda unt gala visi vaikialei
Tas Jo mielausis apsidziaugimas.
Vardas Motiejaus del musu brolu
Zyba teip ligiei kaip kita saule,
Priesz Jি mums szalin turtai Urolu,
Ir kiek ju turi visa pasaule!

Beraudodami, Motiejau, tavies
Tuom vienu asam tik padrutinti,

*) Kiatvirtajnis = czwertis.

Kad ir danguosne Tu nukielavies
Mus ne palausi ļajmint ir gynti.
Ir iszmałdausi sau ipedinij
Tokj, kaip Tujej, del musu kraszta,
Kursai myļetu Dievū, tievinij
Ir butu spunda Lietuvos Raszta.

Truputis ape garsingosius lietuviszkus rasztkinikus.

Kas Rasztų szvēntu lietuviszkai iszverte? Jonas Bretkunas, dwasiszkas Lietuviu Luteru skelbejas Karolauciuje, pirmasis iszverte lietuviszkai visā biblijē m. 1579 — 1591, bet jinai atsiliko rankosraszte. Jonas Reza partaisēs tiktais psalmus iszspaude juos m. 1625. Rupesniu pirmojo karaliszko skelbejo Zodzio Diewo, Kunigo Kvandto (lutero), iszgulditas buwo antru atweju nu daugel Lietuviu luteru kunigu visas Szwēntas Rasztas, kursai ir buwo iszspauistas pirma siki m. 1735, o antra karta m. 1755. Paskui Bibliszkoji Lietuviu luteru draugiste daugieli kartu visa S. Raszta iszspaudyno, bet to S. Raszta kaipo nū Luteru wersto ir spau-

dynto uzdrausta Lietuviems katalikaṁs tureti pasavī ir skaityti. Kunigaikštisgi Juozapas Arnulpas Giedraytis Lietuviems kata likaṁsiszwerte lietuviszkon kaļbon tiktai S. Raszto „Nauja Istatima“, is duotas buvo pas Kunigus Missionorius Wilniuje m. 1816.

Kas parasze lietuviszkus kaļbomokslus (grammatikas)? — Kleinas, Szulcas, Haak'as, Ruikis, Milkas, Kassakauskys, Szleikieris, Kurszatys, yradar Jezawitu Kaļbomokslis 1713 m. paraszitas. Gyrdiejau, mokitą Jaunių paraszusį Lietuviszka Kaļbomokslī, bet dar ne spaudyntas. Szitai lietuviszku Kaļbomokslu (grammatiku) patis garsingieji Rasztinikai.

Kas Lietuviszkus Zodynus (lexiconus, kurzodzēi suraszyti) parasze? Milkas, Haak'as, Szyrvidas, Kurszatys. Kiti Zodynai Rankosrasztuose: Niezabitauskio, Brodauskio, Sutkiewicziaus, Gilio. Gyrdiejau, mokitas Juszka suraszes Zodyna isz 80,000 lietuviszku Zodziu.

Kas lietuviszkas dainas rinko? — Ruikis, Simonas Staniawicze (mokitojas Vilniaus visotiňes mokyłos), Nesselmunas 410 dainu Berline iszspaudyno. Mokitas Juszka 5000 lietuviszku dainu surinko, katras vilames tureti iszspauistas. Katrie garsingiejie lietuviszki Giesminikai, Daininikai? — Doñaleitis (Kiaturi Metai), Staniawicze, Poszka, Strazdas, Wołoncauskis ir Baranauskis (Anikszcziu

Szyłalis, Artoju Giesmes). Kas lietuviszkai istoria rasze? — Daukontas, Viskupas Motiejus Wołoneczauskys.

Kas Lietuwiszka Laikraszt_i (gazeta) iszduoda? — Karalaucziuje aukscziausios visotines Mokylos Mokitojas Garsingas Pridrikas Kurszatys. Vazdas tam Lietuwiszkom Laikraszcziuj (gazetai) „Kieleviš“. Kas raszydavo Lietuwiszkus Metskaitlus (kalendorius)? — Mokitas Iwinsky.

Ar lietuviszka kaľba isz paczios senibos turejo sawo rasztus? — Teip yra: jau 1223 m. Viskupas Wilelmas, Prussu Missionorius, vieno rasztnika kaľbomokslj iszwerte lietuviszkai. —

Ar grazi, ar turtinga lietuviszka kaľba? — Teip yra: musu kaľba ir grazi ir ľabai swari del kitu lieziuviu pazyniā, tiktais ir patis Lietwiei ne visi giarai ja moka, ir ne visi grinai rasze ir dabar dar rasza. Viena siki atsitiko men skaityti knyga: „Dziegorius Mukos . . .“, katros matas iszgulditojas wisiszkai lietuviszkos kaľbos nē mokiejo: nes toki dauguma swetimu Zodziu paskolino, kad sunku ir pasakyti.

Toki rasztnikai giariaus darytu
Kad suwis mums nieko nebe raszytu.

— Kaľbos grynumas
Dydis swarumas;
Kas to nedara
Jen graban wara. —

Teip Lietuwiszka kaľba lieziuwiu moksle yra swari, anat Mokito Szleikierio, kad be jos ne galima giarai nei Szluoweniszku nei Vokitiszku kaľbu suprasti; to del ir swetimu szalu mokiti vyrai mokiasi lietuviszkai isz pamatu, kaip priguli. Musu ir dainas teip yra grazias, kad Vokiecziu du tokiu garsingu vyru, kaipo Lessingas ir Herderis, netes magavos, ir tam grazumui ľabai stebujos. Mokiti sako, nei viena szalis ant ziames neturiunt teip daugialo dainu, kaipo Lietuwa. —

Dainok sesyte! ko ne dajnoji?

Kiaunéliszkienas.

Gaida Raudos Palauk.

Adagio ma non troppo.

Gr.

Pa - lauk Ja

peł - ka pa - lauk daj - no - ti

A musical score consisting of three staves of music. The top staff uses a treble clef, the middle staff an alto clef, and the bottom staff a bass clef. All staves are in common time and have a key signature of one sharp. The lyrics are written below the notes in Polish. The first section of lyrics is: "sto - wi priesz ta - wi tau - re kar". The second section is: "cziau-si pre-ja tau ła - kas". The third section is: "jou a - prau - do - ti Tie-wa Mo -". The music features various note values including eighth and sixteenth notes, and rests. Chords are indicated by vertical stems and dots.

sto - wi priesz ta - wi tau - re kar

cziau-si pre-ja tau ła - kas

jou a - prau - do - ti Tie-wa Mo -

The image shows three staves of musical notation. The top staff uses soprano clef, the middle staff alto clef, and the bottom staff bass clef. The key signature is one sharp. The music consists of measures with quarter notes and eighth notes, separated by vertical bar lines. The lyrics are written below the notes. The first section of lyrics is in a language like Japanese, with the words: tie - ju mu-su mie - lau - si. The second section continues with: Tie - wa Mo - tie - ju mu-su mie -. The third section concludes with: la - u - si. -

tie - ju mu-su mie - lau - si.

Tie - wa Mo - tie - ju mu-su mie -

la - u - si. -

Kitaip.

Pa-lauk Ja peł - ka palauk daj-

no - ti sto - wi priesz ta - wi

tau - re kar cziausi pre - ja tau

taj - kas jou a - prau - do - ti

Tie-wa Mo-tie-ju mu-su mie - lau-si.

Breitkopf & Härtel, Knygū Ispanstuvniečia, Leipzig.

23804

